

Lunds Universitet Sociologiska institutionen

Att se men inte röra.

En undersökning om den fysiska frånvarons roll i dagens virtuella gemenskaper

Av: Freja Åberg

Kandidatuppsats: SOCK01, 15 hp

Vårterminen 2015

Mailadress: frejaberg@hotmail.com

Handledare: Lisa Flower

Abstrakt

Författare: Freja Åberg

Titel: Att se men inte röra - en undersökning om den fysiska frånvarons roll i dagens virtuella gemenskaper.

Kandidatuppsats: SOCK01, 15 hp

Handledare: Lisa Flower

Sociologiska institutionen, VT 2015

Randall Collins modell för en lyckad interaktionsritual kräver fyra ingredienser; kroppslig närvaro, en tydlig gräns i förhållandet till utomstående, delad fokuserad uppmärksamhet mot samma mål och slutligen att ritualen producerar ett kollektivt medvetande där känslan av tillhörighet blir central. (Collins, 2004) Kollektiv upprymdhet skapas, vilket innebär att deltagare i interaktionsritualen går in i en slags fysiologisk samklang. Detta producerar i sin tur ett utfall på fyra punkter; gruppsolidaritet, emotionell energi, gemensamma symboler och en gemensam moral inom gruppen. I den här uppsatsen argumenterar jag för att denna modell kan utvecklas, då en stor del av dagens interaktion sker virtuellt. Jag valde bloggen *notillfem* skriven av Sandra Beijer då den är en av de största i Sverige. Jag har använt mig av textanalys och intervjuer för att få fram underlag för min analys. Materialet analyseras utifrån Collins modell för att se om en lyckad interaktionsritual har uppstått. Studien visar att interaktionsritualen på bloggen uppfyllde Collins krav för att vara en lyckad interaktionsritual. Intervjupersoner påpekade dock att de ansåg att en fysisk närvaro kunde generera ett starkare vänskapsband än en virtuell kontakt kan göra. Detta kopplas till Mary Chaykos (Chayko, 2002) teori om interaktionen som något skapat i vårt eget medvetande; vilket innebär att interaktionen kan påverkas av om det mentala är inställt på att fysisk närvaro krävs. Vidare säger Chayko att internet kan frikoppla oss från tid och rum och ge mer plats åt fantasin att flöda. (Chayko, 2002)

Nyckelord: Interaktionsritual, emotionell energi, virtuell gemenskap, solidaritet, blogg

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning	3-6
Problemformulering och syfte	4
Avgränsningar	4-5
Tidigare forskning	5-6
Metod	6-9
Teori	9-13
Randall Collins	9-12
Ritualens ingredienser	10-11
Kollektiv upprymdhet	11
Ritualens utfall	11-12
Mary Chayko	13
Analys och observation	14-25
Ingredienser	14-16
Kollektiv upprymdhet	16-17
Interaktionsritualens utfall	17-23
Grupp solidaritet	17-19
Emotionell energi	19-21
Symboler	21-22
Moral inom gruppen	22-23
Fysisk närvaro i våra medier - en virtuell fysisk närvaro?	23-25
Slutsats	25-27
Litteraturlista:	28
Bilagor	29-30

Inledning

Emotionssociologi är ett växande forskningsområde där det fortfarande finns mycket att utforska. Därför har jag valt just detta fält och ska undersöka fenomenet interaktionsritualer djupare; som sociologen Randall Collins (Collins, 2004) (som inriktar sig på just emotionssociologi) presenterar.

Collins menar att en interaktionsritual innefattar all typ av social interaktion, inte endast den som tydligt kan urskiljas (som exempelvis vid en formell ceremoni). (Collins, 2004) En lyckad interaktionsritual höjer självförtroendet hos den som deltar och skapar solidaritet mellan deltagare. Den ger så kallad emotionell energi (EE) (vilket beskrivs mer noga längre ned i uppsatsen). Denna energi bärs vidare till nästa interaktionsritual och ger personen självförtroende, vilket skapar vilja till att söka sig till mer social interaktion, och därmed ytterligare förstärka EE. Collins talar på så vis om kedjor av interaktionsritualer (där en ej lyckad interaktionsritual riskerar att skapa en kedja av låg EE, som kan sluta i isolation om förändring inte sker). (Collins, 2004)

Collins har utvecklat en modell för en lyckad interaktionsritual som tydligt beskriver vad som krävs för att den ska bli lyckad och hur ett utfall för en lyckad interaktionsritual kan se ut. Enligt denna modell krävs det fyra ingredienser för att ritualen ska bli lyckad; kroppslig närvaro, en tydlig gräns i förhållandet till utomstående, delad fokuserad uppmärksamhet mot samma mål och slutligen att ritualen producerar ett kollektivt medvetande där känslan av tillhörighet blir central. (Collins, 2004)

Jag anser att denna modell bör utvecklas då en stor del av vår kommunikation idag sker virtuellt. Är det möjligt att vi idag får bekräftelse och så kallad emotionell energi från den virtuella världen, det vill säga utan ingrediensen den kroppsliga närvaron? Om inte, går vi i den riktningen? Med tanke på hur många som finner gemenskap och glädje via exempelvis bloggvärlden eller andra sociala forum på internet finns möjligheten att behovet av kroppslig närvaro har minskat. En del finner ingen glädje alls i kroppslig kontakt, då den gör dem

obekväma och nervösa. De finner däremot den samhörighet de behöver genom virtuella sociala forum.

Problemformulering och syfte

Syftet med den här uppsatsen är alltså att applicera Collins modell för en lyckad interaktionsritual på ett modernare, virtuellt forum, för att se hur utfallet ser ut. Genom att göra detta kan det vara möjligt att se huruvida den kroppsliga närvaron är ett måste i dagens interaktionsritualer eller inte, och ifall Collins modell kan utvecklas. Så här lyder min frågeställning:

Kan utfallet av en interaktionsritual vara lyckat utan den kroppsliga närvaron?

Detta skapar givetvis ett visst antal följdfrågor. Följdfrågor som är intressanta är:

Går det att se en interaktionsritual virtuellt? Vad tycker den som är van vid sociala forum på internet om virtuella gemenskaper?

Avgränsningar

Jag har valt att rikta in mig på bloggvärlden som material till min uppsats. Jag menar att bloggvärlden uppfyller Collins modells resterande tre punkter (utöver den fysiska närvaron); tydlig avgränsning, delad uppmärksamhet och en delad känsla av tillhörighet. Den kroppsliga närvaron är på hemsidorna i de flesta fall reducerad till noll, då interaktionen sker virtuellt och exkluderar fysisk närvaro. Jag valde även denna typ av socialt forum för att det är modernt och populärt att följa bloggar idag.

Jag tittade på ett antal andra sociala forum innan jag kom fram till bloggvärlden. Bland annat forumet 9gag (som är en sida som lägger upp skämtsamma foton, fakta etc), Secondlife (ett online spel som bygger upp en hel värld, lik vår egen, där en kan interagera med andra från hela världen) och youtube. Att jag valde bort att använda dessa som material för mitt arbete var då jag själv inte har någon personlig förståelse för dessa forum då jag inte är insatt i dem. Den tid som det skulle ta att sätta mig in i hur de fungerar och är uppbyggda skulle göra att jag inte hade hunnit med själva uppsatsen.

För att mitt område inte skulle vara för brett valde jag att begränsa mig till de följare som existerar på bloggen *niotillfem* som skrivs av skribenten Sandra Beijer. Jag valde den här bloggen då den är en av Sveriges största bloggar (alltså har flest följare) vilket innebär att den troligtvis har flest kommentarer, och därmed mest material att analysera. Hennes typ av blogg är representativt för flertal andra stora bloggar, då det är en livsstilsblogg (vilket är en typ av blogg som är populär idag). Att jag endast valt ett forum för min analys är på grund av tidsbrist och brist på resurser att göra en större undersökning. Denna uppsats syftar inte till att bevisa något empiriskt, utan är snarare en utforskande studie inom ett nytt forskningsfält. Därför anser jag att en blogg som källa är nog för att kunna föra en trovärdig diskussion om ämnet.

Bloggen är på svenska vilket gör att jag automatiskt har begränsat mig till Sverige, då de flesta som följer bloggen är svenskar/befinner sig i Sverige.

De som jag har intervjuat är unga personer (mellan ca 15-30 år). Det här ser jag inte som ett problem då jag framförallt är intresserad av att se hur just den yngre "nyare" generationen, som tar dagens teknologi mer för givet, uppfattar virtuella gemenskaper och sociala forum på internet. Min undersökning går ut på att se om det går att skapa en interaktionsritual virtuellt. För att kunna se detta spelar åldern på deltagande ingen roll.

Tidigare forskning

Emotionssociologin fokuserar framförallt på ämnen så som emotionellt lönearbete och specifika emotioner (exempelvis skam och stolthet). Med emotionellt lönearbete menas att ens känslor styrs av en arbetsgivare (Hochschild, 1983). Det här är dock inte relevant för min forskning. Emotioner som stolthet och skam kan kopplas till min uppsats, då en interaktion kan generera dessa. Min frågeställning syftar dock inte till att veta vilka emotioner utöver Collins fyra utfall av en lyckad interaktionsritual som kan genereras. Därför har jag valt att inte inkludera denna forskning i min uppsats.

Forskning kring hur en interaktionsritual tar sig uttryck på internet finns det en del om. Ett exempel på forskning som liknar mitt ämne är boken *The Impact Of Internet Communications on Social Interaction* (Wells Brignall III & Van Valey, 2005). Här diskuteras hur framskridandet av social interaktion på internet kan påverka målgruppens förmågor till att

interagera med varandra och hur den nya generationen påverkas av att internet är en så stor källa till kommunikation. Collins modell tas dock inte upp här. En annan artikel som behandlar emotionell energi och interaktionsritualer på internet är *Online networks and emotional energy how proanorexic websites use interaction ritual chains to (re)form identity* (Maloney, 2013). Den använder Collins modell för att se hur de som deltar i hemsidor för den som ställer sig positiv till anorexia skapar ett utfall som ger deltagare motivation till att upprätthålla en anorektisk livsstil. Uppsatsen syftar till att se hur energin skapas ur gemenskapen på hemsidan, skapar identitet hos deltagare; och inte till att utveckla Collins modell (trots att den egentligen visar på att modellen kan utvecklas).

Det finns en hel del forskning kring hur teknologin påverkar samhället, exempelvis sociologen Manuel Castells bok *Communication power* (Castells, 2009), som diskuterar maktförhållanden, media och informationssamhället. Det går också att läsa om hur dagens medierade kvasiinteraktion kan påverka individ såsom samhälle i boken *Medierna och Moderniteten* (Thompson, 2002). Jag nämner detta kort för att påvisa att det existerar sociologisk forskning kring den teknologiska utvecklingens påverkan på samhället, men inte lika mycket om emotioner på internet.

Jag kommer i teorin att ta upp sociologen Mary Chayko som har forskat om hur sociala band kan skapas över internet.

Metod

Jag har använt mig utav textanalys och intervjuer för att få fram underlag till analys. En textanalys kan användas för att analysera texter som är skrivna av privatpersoner, politiska texter, samhälleliga texter och skol- och utbildningstexter. (Fejes & Thornberg, 2009) Jag fokuserar på privata texter – vilket är själva bloggen och dess tillhörande kommentarsfält.

En textanalys kan enligt boken *Handbok i kvalitativ analys* (Fejes & Thornberg, 2009) utföras i fyra steg. Först identifieras ett problem; vilket i mitt fall är hur den fysiska frånvaron påverkar utfallet av en interaktionsritual. Det andra steget är att välja ut text för analys. Jag har begränsat mig till bloggen *niotillfem* med dess tillhörande kommentarer. Sedan ska en skapa analytiska teman, vilket är själva utförandet av sökningen. I mitt fall skapas den ur mitt

val av avgränsning till februari månad (2015). Då bloggen är kontinuerlig och följer samma teman (Sandra Beijers liv, livsstil etc.) antog jag att en månad är representativ för dess innehåll. Till sist ska en detaljerad analys utföras. Jag har valt att sätta analys och observation under samma rubrik för att förtydliga hur observationer stödjer min analys. Mina observationer består av utvalda representativa bitar från kommentarer såsom från intervjuer, och diskussionen (analysen) av dessa sker löpande. Jag motiverar att jag valt ut bitar som är representativa baserat på vad Collins själv säger om mikrostudier:

Instead of collecting the sum total of situations that makes up a macrostructure (often an impossible task), one samples representative occurrences. Thereby we reconstruct the microskeleton of encounters and fill in the rest by extrapolation. (Collins, 1983:194)

Jag har samlat in material från bloggen under februari 2015 utan att själv delta i kommentarerna. Jag deltar dock i gemenskapen då jag själv har läst och följt bloggen under detta år. I mina observationer har jag valt att inte ta bort namn på den som har kommenterat bloggen. Detta för att personen har valt att kommentera offentligt med sitt namn, och därmed antas inte behöva vara anonym.

Efter insamlingen av materialet till min textanalys följdes undersökningen upp av intervjuer med ett visst antal följare; till syfte att förstå varför deltagande följer bloggen och hur de ser på den kroppsliga frånvaron. Att jag valt just intervjuer som metod är för att få möjligheten att veta mer om den virtuella gemenskapens påverkan på deltagande, vilket är enklast att göra med en metod som tillåter djup. (Hennink, Hutter & Bailey, 2011) Detta sker som ett komplement till textanalysen, vilket innebär att jag har lagt störst fokus på textanalysen. De frågor som jag inte fått svar på via denna (som exempelvis varför vissa väljer att kommentera bloggen) kan besvaras på genom intervjuer.

Jag hittade mina intervjupersoner genom att skriva ett inlägg på min egen Facebook. På så vis blev jag kontaktad av fem olika personer som följer bloggen och som var intresserade av att ställa upp.

Det finns många etiska aspekter att reflektera över när det gäller att genomföra en intervju. Exempelvis kan en del frågor upplevas obehagliga för deltagande, om de är obekväma med att ta upp alltför personliga aspekter av sitt liv. Viktigt att tänka på är hur frågan om kroppslig närvaro med någon som upplever att denne lever ett ensamt liv kan riva upp sår.

Jag har valt att utföra semistrukturerade intervjuer, vilket innebär att jag inleder med öppna frågor som sedan smalnar av beroende på vilken riktning deltagande väljer att styra frågorna. Jag kommer inte att fråga om exempelvis personens politiska åsikter, men lämnar utrymme för deltagaren själv att frivilligt dela med sig av detta vid lämpligt tillfälle. Intervjuerna gjordes över telefon vilket gav deltagande möjligheten att själva välja plats. Jag frågade innan intervjun ifall deltagande var okej med att den spelades in, vilket samtliga deltagare var. Jag informerade även om att denne kommer att vara anonym i uppsatsen och att ingen annan än jag kommer att lyssna på det inspelade materialet. Jag benämner intervjupersoner som Intervjuperson X för att behålla anonymitet.

Att utföra en telefonintervju har både fördelar och nackdelar. Det kan innebära att den som intervjuar förlorar information i själva observerandet av deltagande; att den som intervjuar går miste om det kroppsspråk och de gester som intervjupersonen visar, vilket kan ge information om innehållet i svaren. Å andra sidan, vad som var viktigt för mig, så tillät telefonintervjun oss att inte vara begränsade av rum. Många av mina deltagare fanns inte på plats i Lund, vilket krävde en annan metod än ansikte - ansikte. Jag intervjuade fyra personer som alla tog mellan 25-45 min var. Ursprungligen skulle en till person intervjuas, men denna blev inställd i sista minuten på grund av omständigheter som gjorde att vi inte kunde träffas. Detta gjorde inte så mycket för min analys, då dessa intervjuer fungerar som ett komplement till de luckor i insamlad information som skapats efter min textanalys. Den information jag redan fått fram var nog för en bra analys.

Något som kan bli ett hinder i min undersökning är hur urvalet av dessa intervjuer genomförs. Alla som tackat ja till intervju känner mig på ett eller annat vis, vilket i detta fall är något positivt. Det gör intervjun enklare och tryggare att genomföra, vilket kan leda till öppnare svar. Risken att de kommer från samma urvalsgrupp är stor, men det gör inte så mycket då

frågan är *om* det går att skapa ett bra utfall utan den virtuella gemenskapen, inte hur utfallet blir *beroende av* urvalsgrupp.

Detta är även förknippat med valet av blogg, vilket även påverkar textanalysen, då en viss typ av blogg riktar sig till en viss målgrupp. Denna påverkan gör inte så mycket då det som är intressant för min uppsats är *hur* de symboler som existerar på bloggen skapar samhörighet hos målgruppen, inte just vilken målgruppen är eller vilka symboler som existerar.

Det finns en tredje metod som kunde varit intressant att genomföra, men inte relevant för min undersökning. Detta är vad som kallas för *focus group interviews*. Vanligtvis sker denna metod genom att placera deltagande i samma rum och öppna upp för en diskussion. (Hennink, Hutter & Bailey, 2011) I mitt fall kunde diskussionen vara just huruvida den virtuella världen kan generera liknande typ av emotionell energi som en interaktionsritual med kroppslig närvaro kan göra. Något som vore spännande att se vore att jämföra en sådan diskussion med en diskussion *utan* att deltagande är fysiskt närvarande; alltså att även själva diskussionen skapas virtuellt via något socialt forum.

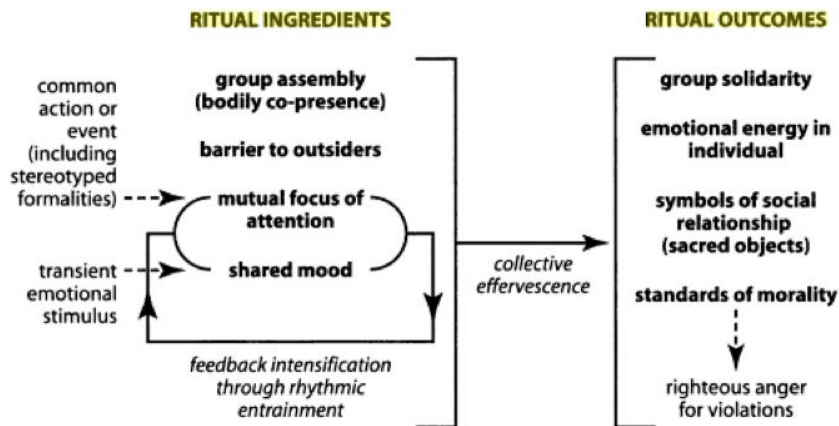
Att jag valde bort den här metoden är för att denna typ av diskussion som är åsiktsbaserad redan existerar (fast med ett annat ämne för diskussion) i kommentarsfältet på Sandra Beijers blogg, vilket medför liknande emotioner (och därmed blir metoden överflödig). Frågan om huruvida den virtuella världen kan generera liknande utfall som en interaktionsritual med kroppslig närvaro kan göra bär jag dock med mig till intervjuerna, då svaret är av intresse för min diskussion.

Teori

Som frågeställningen framhåller så utgår denna uppsats från Collins modell för en lyckad interaktionsritual. Därför vill jag också inleda med en sammanfattning av vad detta innebär. Jag utökar denna diskussion med en teori utvecklad av Mary Chayko (Chayko, 2002) som har forskat mer kring ämnet på senare tid och som kan komplettera det Collins kom fram till.

Randall Collins

Här förklaras de viktigaste punkterna i Collins modell för en lyckad interaktionsritual. Nedanför syns en bild som i princip sammanfattar modellen i tre steg; ingredienser, kollektiv upprymdhet och utfall. (Collins, 2004: 48)

Ritualens ingredienser

Enligt Collins krävs det fyra ingredienser för att en interaktionsritual ska lyckas. För det första anser han att den *fysiska närvaron* måste existera. Det här innebär att minst två personer kroppsligen bör befinna sig på samma plats. Det gör inget att de inte är medvetna om varandras närvaro. Exempelvis behöver inte en person på en konsert uppmärksamma alla andra i rummet för att vara del i den fysiska närvaron. (Collins, 2004)

För det andra måste det finnas en *tydlig begränsning mot utomstående*. De som deltar i ritualen måste kunna känna att de vet vem som deltar och vem som inte gör det. Detta innebär inte heller nödvändigtvis att de är medvetna om alla deltagares närvaro. (Collins, 2004) Som exempel så behöver inte alla i en publik på en konsert känna varandra, men i och med biljetten de alla köpt för att komma in så begränsas ritualen till den som har en biljett och som befinner sig i lokalen.

För det tredje så måste det existera en *delad uppmärksamhet*. För att återkoppla till ovanstående exempel så kan detta innebära att alla i lokalen tittar framåt mot scenen, sjunger med i refrängen när bandet uppmuntrar till det och dansar i samma takt. Sist så måste det även finnas en *delad sinnesstämning* eller en gemensam emotionell erfarenhet. (Collins, 2004)

Viktigt att komma ihåg är att upplevelsen inte nödvändigtvis behöver starta som eller vara positiv eller glad. Dahlgren och Starrin skriver såhär i boken "*Emotioner, vardagsliv och samhälle: en introduktion till emotionssociologi*" om Collins modell:

En framgångsrik ritual är en ritual som förstärker emotionella reaktioner (Dahlgren & Starrin, 2004:59),

vilket lämnar utrymme för alla typer av emotioner. Som exempel kan ilska vid ett slagsmål figurera som en delad sinnesstämning, som genom den *kollektiva upprymdheten* leder till *ritualens utfall*.

Kollektiv upprymdhet

När dessa fyra ingredienser rörs ned i skålen skapas en så kallad *kollektiv upprymdhet*. Detta är något som upplevs under själva ritualen. Det sker en slags *fysiologisk samklang* (Dahlgren och Starrin, 2004) där deltagare upplever gemensamma känslor av exempelvis att vara exalterad. I publikhavet på en hockeymatch kan jublet när hemmalaget gör mål vara ett exempel på hur kollektiv upprymdhet tar sig uttryck. Detta är en form av kortvarigt utfall; det pågår under tiden själva ritualen pågår. Nedanför beskrivs det hur ett långvarigt utfall ser ut; vilket är något som finns kvar hos individen även efter ritualen.

Ritualens utfall

När ovanstående punkter inträffat på ett tillfredsställande sätt skapas *gruppsolidaritet* mellan deltagare i ritualen. Med detta menas att en känsla av gemenskap och tillhörighet bildas, där deltagare upplever ett band till varandra och därmed solidaritet till gruppen.

Det skapas också något som Collins benämner som *emotionell energi (EE)* hos individen. Detta kan vara den viktigaste punkten då det är denna känsla som framförallt påverkar den som deltar i en interaktionsritual personligen, och är en produkt av samtliga andra punkter. Collins beskriver EE såhär:

It is a continuum, ranging from a high end of confidence, enthusiasm, good self-feelings; down through a middle range of bland normalcy; and to a low end of depression, lack of initiative, and negative self-feelings. Emotional energy is like the psychological concept of "drive", but it has a specifically social

orientation. High emotional energy is a feeling of confidence and enthusiasm for social interaction. It is the personal side of having a great deal of Durkheimian ritual solidarity with a group. One gets pumped up with emotional strength from participating in the group's interaction. This makes one not only an enthusiastic supporter of the group, but also a leading figure in it. One feels good with the group, and is able to be an energy-leader, a person who stirs up contagious feelings when the group is together. (Collins, 2004:108)

Som skrivet i citatet kan det finnas olika nivåer av upplevd EE. Den nivån som ofta glöms bort då den tas för givet är den vanliga, likgiltiga nivån. Som det också står i citatet ovan så är EE en känsla som inger självförtroende och entusiasm i sociala interaktioner. Detta kan ses i en persons kroppsspråk, exempelvis kan hög EE innebära att en person håller huvudet högt och är rak i ryggen (Rossner, 2011). Jag kommer att ta upp att denna typ av "kroppsspråk som uttryck" kan hittas i texter i form utav hur en person framställer sig själv eller en situation i text.

Inom ritualen skapas även *symboler*. Dessa kan variera beroende av vilken typ av ritual som pågår. Under en så kallad *naturlig ritual* blir symbolerna inte lika tydliga och fasta som under en *formell ritual*. En naturlig ritual innebär en sådan som uppstår naturligt; exempelvis mellan en grupp kompisar i deras vardag. Symboler som kan uppstå där är exempelvis internskämt eller ett sätt att prata, gestikulera inom gemenskapen. Under en formell ritual som exempelvis en skolavslutning är symbolerna mer bestämda än så. Som exempel kan där finnas en traditionell sångbok som följs under ceremonin, alla är tysta när rektorn håller sitt tal etc. Symboler blir viktigt för att ära gemenskapen – bandet och upprätthålla den emotionella energin. Att bryta mot symboliken skapar ilska och oro i gruppen. Symboler blir på så vis en viktig del för en lyckad interaktionsritual. (Dahlgren och Starrin, 2004)

Till slut kommer vi till den sista punkten; *Moral inom gruppen*. Detta innebär att den som tillhör ritualen respekterar dess symboler, delar upplevelsen av solidaritet och känner en viss nivå av plikt trogenhet till dess värderingar och innehåll. En respekt till gruppens gemenskap, syfte och gemensamma symboler har skapats. (Collins, 2004)

Mary Chayko

I boken *Connecting – how we form social bonds and communities in the internet age* (Chayko, 2002) beskriver Mary Chayko hur kontakter och interaktion kan skapas, upprätthållas och påverka människan över internet.

Chayko menar att vi omöjligt kan anta att all form av gemenskap skapas utifrån interaktion som sker ansikte mot ansikte. En upplevd gemenskap kan exempelvis skapas inom en nations gränser; utan att alla inom en nation kommer att kunna träffa varandra. Detta kan liknas vid den gemenskap som skapas på internet, där personer kan interagera med varandra utan att vara fysiskt närvarande. (Chayko, 2002) Tekniska medel ger oss möjligheten att mentalt uppleva saker och situationer med andra trots ett geografiskt avstånd.

Hur uppstår då gemenskap utifrån denna typ av interaktion? För Chayko står det mentala i centrum; alltså hur vi i vårt medvetande skapar de gemenskaper och medförande emotioner som dessa innebär. Det är den mentala bilden som skapas i vårt medvetande som ger förutsättningar för hur vi uppfattar en interaktion. Vi skapar på så vis själva, i vårt medvetande och utifrån vår fantasi, det utfall som en interaktion kan ge. (Chayko, 2002)

Vidare skriver Chayko att en bild som vi själva målar upp skapar engagemang till personen i fråga trots en distans till denne. Faktiska bilder kan i själva verket bidra till att dämpa den upplevda interaktionen eller processen som pågår då vi lär känna personen. Detta på grund av att de mentala förmågorna tar en mer passiv roll när vi inte längre tvingas att fylla igen luckor med vår egen fantasi, alternativt att vi inte längre engageras lika mycket då vi kan fästa något vid en faktisk bild. Chayko menar att en text i sig bjuder in läsare till att mentalt engageras, där vår mentala förmåga och fantasi hjälper oss att fylla i luckor där detaljer saknas. Detta i jämförelse med tal; där flera sinnen engageras och stimuleras sätts vår egen fantasi i en mer passiv roll (Chayko, 2002).

Analys och observation

För att förenkla min analys har jag valt att dela upp den efter Collins modell för en lyckad interaktionsritual. Jag har även valt att fokusera min analys av mina observationer utefter det utfall som Collins menar att en lyckad interaktionsritual ska ha; istället för vad han anser

krävs för att detta ska uppnås. Detta för att kunna se ifall en gemenskap skapad utan fysisk närvaro fortfarande kan vara lyckad. Utöver detta kommer jag att anknyta till Mary Chaykos teori om social interaktion på internet.

Ingredienser

Jag inleder med att applicera Collins modell på min observation; för att påvisa att just Beijers blogg uppfyller de krav som Collins ställer i sin modell; förutom just den fysiska närvaron. En av fyra punkter som kan ses som ritualens ingredienser är som nämnt i teorin den fysiska närvaron. Då bloggen är virtuell så är denna punkt avskuren.

Den andra punkten är att området är begränsat. Detta blir intressant då en bloggs begränsning inte nödvändigtvis är lika tydlig som exempelvis en konserts eller en skolklass. En blogg har dock andra begränsningar som inte går att ta på. Vem som helst kan ta del av en offentlig blogg som denna; men vem som helst kommer inte att göra det. Bloggen begränsas av sin målgrupp; den riktar sig till en intressegrupp som samlas som följare, och på så vis stänger den ute den som inte är intresserad av bloggen. De begränsas även av andra saker såsom tillgång till en dator/internet, socialt kapital som skapar ett intresse för gemensam nämnare etc. Tillsammans skapas en osynlig barriär mellan den som är en följare och den som inte är det. Detta framkommer tydligt i intervjuerna, då alla tycks beskriva bloggen på liknande sätt och till stor del med gemensamma ord. Det är en plats som innefattar trygghet, drömmar och inspiration. En blogg som lockar den som gillar det estetiskt tilltalande och hoppfulla, men ändå vardagliga och rogivande. Såhär beskriver intervjuperson A bloggen:

Inspirerande, lite design, det är en snygg design på bloggen. Hon har ett väldigt skräddarsytt, designfyllt liv tänker jag. Pastellfärger, drömmesor... lite drömliv kanske.

Medvetenheten om andra följare och att de som är där har gemensamma intressen är tydlig och tar sig särskilt uttryck då intervjuperson K skämtsamt benämner dem alla som "Sandra Beijare".

Det här flyter till viss del ihop med den tredje punkten; att ha ett gemensamt fokus, mål. Blickarna riktas mot Sandra Beijer och hennes liv, vilket är det centrala i bloggen. Målgruppen är skapad ur en del gemensamma intressen som delas med Beijer, som exempelvis mode och god mat. Exempel på gemensamt fokus hos följare är Sandras stil, sätt att klara av vardagliga situationer, att hantera relationer och en del värderingar (särskilt kring feminism).

Detta leder oss till den sista punkten; att dela ett gemensamt humör. Den som styr humöret är Sandra Beijer som med målande, beskrivande ordspråk och i bild förmedlar hur hennes eget humör är just då. Humöret tycks sedan påverka den som följer henne, vilket tar sig uttryck både i kommentarer och i intervjuer. Här syns en bild tagen på kommentarsfältet då Sandra Beijer gjort ett inlägg om att hennes bok har släppts. Hon var uppenbart glad, vilket tycks lysa genom och spridas till följare, som sedan uttrycker sin glädje för hennes skull i kommentarsfältet.

sara skriver: | februari 28, 2015 kl. 4:17 e m

hurra hurra hurra!

Anna skriver: | februari 28, 2015 kl. 4:40 e m

Hurra! Äntligen ska jag få tummen ur och köpa mig ett ex så jag kan läsa den. Kul det ska bli!

Tora (torahansson.blogg.se) skriver: | februari 28, 2015 kl. 4:54 e m

Åh, så fin! Har redan läst den men då lånade jag den på bibliotek. Sugan på att köpa den nu när den kommer ut, bara för att den är så förbäskat bra och fin!?

Glädjen är delad, trots att följarna inte själva presterat något eller varit med då det hände Sandra själv. Den glädje som Sandra Beijer upplever lyser genom i inlägget och påverkar de som läser och följer henne. I intervjuerna syns detta då frågan om vilka inlägg som påverkar känslor ställs. Inläggen påverkar genom att de sprider glädje då Beijer är glad alternativt att intervjupersonerna berättar om att de känner sig nedstämnda då Beijer skrivit om något som gjort henne ledsen. Exempelvis svarar intervjuperson S såhär på följande fråga:

Freja: Kan du ge exempel på något som skrivits som påverkat ditt humör eller dina känslor?

Intervjuperson S: Ja, jag har gråtit när något sorgligt har kommit upp. Oftast om det är saker som jag själv kan relatera till.

Precis som att en bok, en film eller en artikel kan påverka vårt känsloliv så skapar Beijer en förändring i humöret hos hennes läsare genom text. Skillnaden är att Beijer skapar en interaktion där hon bjuder in läsare till att svara i kommentarer, påverka vad hon ska skriva om genom att önska ämne, och att hon arbetar aktivt med att stärka upplevelsen av att följaren är en del i hennes liv och livsstil. Detta är kärnan i livsstilsbloggar; att du inte bara läser en berättelse, utan att du faktiskt får ta del av en persons liv under tiden som det pågår, och möjlighet till en interaktion utan att för den delen träffas.

De känslor som uppstår ur denna interaktion kan kopplas till hur Chayko skriver att det virtuella kan ge större utrymme för det mentala att engageras; då en text innebär att läsaren själv måste fylla i det som saknas, det som inte syns eller går att förmedla virtuellt, med hjälp av sin fantasi. När personen istället talar så sätts fantasin i en mer passiv roll vilket innebär att engagemanget kan bli mindre. Jämförs detta med bloggen så kan läsaren se ett otroligt engagemang där följare alltid vill veta mer om Beijers liv, trots att (eller kanske just för att) de aldrig har träffat henne personligen. Den egna fantasin får här större utrymme och kan därmed skapa en typ av känslostorm som inte får plats då alla sinnen tillfredsställs i en vardaglig interaktion ansikte mot ansikte. Som exempel så tycks en del av kommentarerna till bloggen nästan bli fanatiska till sitt uttryck. Skulle följaren våga uttrycka sig så rakt på sak om de träffade Beijer i verkligheten?

Kollektiv upprymdhet

När dessa ingredienser existerar så skapas den kollektiva upprymdheten. Denna så kallade fysiologiska samklang (eller i det här fallet; virtuella samklang) kan hittas, enligt mig, i kommentarerna. Det är tydligt att efter ett visst typ av inlägg så är även de följare som väljer att uttrycka sig i kommentarerna under en viss typ av samklang. Detta tar sig uttryck i hur de väljer att kommunicera med hjälp av redskap såsom ord, tecken, smileys etc.

Christine skriver: | februari 5, 2015 kl. 4:46 e m

puppiessss!!! are you taking one home?

-Christine

<http://www.christinelovestotravel.blogspot.com>

chrissy skriver: | februari 5, 2015 kl. 5:36 e m

ah ma gaaaahd VALPAAAAR!!!! mvh evig hjärtögon-emoji

Ellen skriver: | februari 5, 2015 kl. 6:36 e m

meeeeh valpisarna <3<3

C skriver: | februari 12, 2015 kl. 3:23 e m

Man drack ju med sugrör för att bli mer full ^^

Ellen skriver: | februari 12, 2015 kl. 3:58 e m

Hahaha, hattmaskeradsbilden <3

Här är två bilder på kommentarsfältet under två skilda blogginlägg. Dessa hör båda till mer lättsamma, lite roligare inlägg om Sandra Beijers liv. Till följd så uppstår gemensamma faktorer såsom hjärtsymbolen (<3), utropstecken och ett entusiastiskt språkval för att uttrycka hur inläggen har skapat en känsla av upprymdhet och glädje. Dessa uttryckssätt är något som återkommer under andra blogginlägg och hos flera olika följare. Känslan kan sägas vara kollektiv eftersom den uppstår och uttrycks upprepade gånger hos flertal följare.

Den kollektiva upprymdheten är kortvarig och avtar då följaren har lämnat bloggen. De flesta intervjupersoner säger att de framförallt upplever att bloggen påverkar dem känslomässigt under tiden som de läser ett inlägg vilket kan ses som ett kortvarigt utfall. Trots att de uttrycker denna kortvarighet tycks alla intervjupersoner bära med sig en känsla av inspiration till deras vardag, vilket tas upp senare under *ritualens utfall*.

Interaktionsritualens utfall

Här följer själva utfallet av interaktionsritualen. Kan en blogg skapa de fyra utfall som en lyckad interaktionsritual gör? Nedan presenteras en analys av hur dessa fyra utfall tar sig uttryck hos följare till bloggen.

1. Grupp solidaritet

Många vänder sig till bloggen med sina personliga problem alternativt med händelser i deras liv. Då Sandra Beijer själv inte kan svara på alla kommentarer, och inte svarar mer än en gång i veckan i form av ett ”frågor och svar” inlägg, så börjar vid flertal tillfällen andra följare att svara på varandras inlägg istället. Det dyker upp exempel på allt ifrån långa stöttande inlägg

till svar på tal, tips och annat för att hjälpa den som har ställt en fråga i kommentarerna. Här är ett av många exempel på hur följare tycks känna ansvar för varandra i kommentarsfältet, och därmed försöker hjälpa till där det behövs. De håller så att säga varandra om ryggen.

Linda skriver: | februari 9, 2015 kl. 10:58 f m

Till anonym: Håller helt med om det som Hanna och Anna skrivit ovan. Jag hatade åldern runt 15 år och var ensamast i världen. Dock kan jag se nu att svårigheterna i den åldern har gjort mig starkare än de flesta. Jag vågar t.ex. åka och jobba i ett främmande land där jag inte känner någon eftersom jag vet att jag fixar att vara själv. De som alltid har haft lätt med vänner och alltid har haft ett gäng runtomkring sig kan ha svårare för det, tror jag. Och som sagt, det hjälper kanske inte så mycket nu när du är inne i det, men det kommer att bli bättre – lovar! Kram

Pingback: [answers to past weeks comments.](#) | Niotillfem

Klara skriver: | februari 13, 2015 kl. 6:17 e m

Till femtonåriga tjejen som längtade bort, ta ett utbytesår och plugga ett år i ett annat land! Många som gör det efter första året i gymnasiet eller till och med efter nian. Finns organisationer man kan resa med YFU tex, lycka till!

Vad kan det här bero på? Jag anser att det här ett tecken på att en produktion av solidaritet har skapats. Intervjuperson K trodde att följare börjar svara på varandras inlägg för att de:

känner igen sig, att man känner nån slags samhörighet eftersom man läser samma blogg. Att man har upplevt samma saker och att det på nåt sätt blir att man, man har en gemenskap. Vi är alla Sandra Beijers liksom. Sandra ”beijare”.

En annan intervjuperson tycker såhär om den som söker stöd i kommentarerna:

Intervjuperson A: Jag tror inte det är en så dum idé. Om man tänker på de som går till psykologer, då går man också till en främling som inte behöver veta mer om mig än nån på internet. Nån på internet kan ju ha upplevt liknande saker och kunna hjälpa.

Intervjuperson A ser fördelen med att söka hjälp på ett forum där du känner dig trygg och troligtvis kommer att hitta andra som liknar dig själv och varit med om liknande

problem/upplevelser. Där skapas en trygg miljö där så kallade “beijare” håller varandra om ryggen.

2. Emotionell energi

Julia skriver: | februari 26, 2015 kl. 1:15 e m

En liten rysning gick över ryggen när du sa att du skulle läsa “Vem ska trösta knyttet” och jag kastades tillbaka till mitt internat-rum på gymnasiet där precis just den delen du läste satt uppklistrad på väggen. En liten lapp med min ordentligaste handstil, som jag försökte få lika fin som texten. Superfin podd!

Här ovanför syns ett exempel på en person som har påverkats av ett inlägg så pass att hon får rysningar över ryggen. Huruvida detta är en känsla som bärs med och påverkar personens EE är svårt att avgöra. Hon tycks uttrycka en känsla av att vara bekräftad i det lika valet av läsning. En känsla av nostalgi från uppväckandet av ett gammalt minne tar sig uttryck; som att hon upplever en nivå av EE från gymnasietiden om igen, genom minnet.

Då observationen inte kan ge mer djup än i exemplet ovanför valde jag att komplettera med en noggrann analys av intervjuerna. Det jag kom fram till var att samtliga intervjupersoner upplever att de inspireras av bloggen. Denna inspiration kunde sedan påverka hur de såg på framtiden; exempelvis att det gav upphov till känslan om att det är möjligt att leva ett annorlunda liv. Intervjuperson H påpekade att Sandra Beijer inte var helt olik henne själv när hon var i samma ålder, vilket gav henne hopp om att livet kan bli annorlunda i framtiden.

Enligt intervjuperson A kan den upplevde inspirationen ligga kvar hos henne även efter att hon lämnat datorskärmen, vilket är en form av hög EE:

Intervjuperson A: Känner ett lugn lite i det, hon ger mig en inspiration som man som student söker. Om man får minsta lilla inspiration så är det ett lugn.

Hon säger även såhär om varför hon läser bloggar:

Intervjuperson A: Jag kan inspireras väldigt mycket av sociala forum. Till exempel om en snygg tjej lägger upp en bild på instagram så kan jag motiveras till att själv se ut så. Sandra Beijer har ju ett liv jag kan tänka mig att leva; så jag ser det snarare som ett mål. Något att kämpa mot.

Viktigt att nämna är att de som intervjuats svarar alla att de framförallt påverkas känslomässigt under tiden som de läser inläggen, och att dessa känslor snabbt tynar bort när de lämnar datorn. Trots detta svarar samtliga att just upplevd inspiration och hopp kan påverka dem utanför bloggvärlden på så vis att de inspireras till att exempelvis träna, putsa upp stilen eller resa. Både intervjuperson H och K berättar om hur de tror att den här typen av samhörighet som skapas av att följa en blogg kan inge hopp till ungdomar som inte hittar dessa känslor och möjlighet till identifikation i sin fysiska omgivning.

Intervjuperson K var en av dessa ungdomar. K berättar hur hon inte hade många vänner som ung, men fann den samhörighet och uppskattning som hon behövde i sociala forum såsom bloggar. Som Collins sa;

High emotional energy is a feeling of confidence and enthusiasm for social integration.
(2004:108)

Det K fick ut utav bloggvärlden i form av självförtroende och bekräftelse kunde sedan ge henne den energi som krävdes för att hantera vardagen. Denna EE som hon fick ut genom sociala forum blev en del av en positiv interaktionskedja, som skapade möjlighet till utökad social interaktion (som senare kom att ge K vänner även utanför internet).

En blogg kan alltså skapa EE, men enligt intervjuerna så kan nivån av den EE som finns i virtuella gemenskaper i dessa fall inte uppnå en lika hög nivå som en lyckad interaktionsritual där fysisk närvaro ingår. Intervjupersonerna anser alltså att den fysiska närvaron kan bidra med något som en virtuell gemenskap inte kan ge just dem. Detta återkommer jag till längre ned i min analys.

Engagemanget för att Sandra Beijer ska fortsätta skriva och dela med sig av bloggen är stort. Som exempel på det här säger intervjuperson K att hon skriver uppmuntrande kommentarer

då och då, med syftet att Beijer ska få energi att fortsätta blogga. På så vis ges även EE till Beijer själv, och interaktionen går i två riktningar.

3. Symboler

Det som knyter följarna samman är framförallt Sandra Beijer personligen, som figurerar som en symbol (alternativt en ikon) för gemenskapen på kommentarsfält och mellan läsare. I kommentarsfältet kan en hitta exempel på hur hon både hyllas och försvaras av hängivna följare. Här kan vi se ett exempel på hur hon hyllas av en följare som aldrig träffat henne personligen.

T skriver: | februari 6, 2015 kl. 5:21 e m

Sandra. Måste bara tacka för att genom att läsa din blogg och dina texter så fattar jag att det är okej. Okej att känna vad man känner, att bli kär i nån annan, att avreagera sig, att tycka att danskvällar är det bästa i livet. Att man inte är ensam att känna "fel" saker, och att man kan få välja fel och det kan bli bra ändå. Varje gång jag känner mig krisig över livet, att jag inte utbildar mig eller har någon väg utstakad framför mig, att jag ska ändra något drastiskt eller inte ändrar nog, tänker jag hit och alla små livshistorier du samlat och alla livsråd du gett och bara känner att det är okej eller kommer bli det. Tack så himla himla mycket för det.

Detta är även ett bra exempel på hur en symbol (i det här fallet Sandra Beijer självt) fyller på en persons EE även när denne är utanför bloggen. De historier som inspirerar personen på bloggen ger även personen energi att klara av situationer i verkliga livet.

Andra symboler, utöver henne personligen, som är återkommande är det mode och den stil som hon representerar i sin blogg. Stilen visas både i återkommande inlägg där hon poserar i olika kläder, men även då bilden i sig inte syftade till det plagg hon bär men följare ändå frågar om just kläderna i kommentarsfältet. Det dyker även upp frågor om vart Beijer har köpt interiör till sin lägenhet och andra stilrelaterade frågor.

Feminism är en röd tråd genom bloggen. Intervjuperson K, A och S säger alla att de inte hade följt henne om hennes kvinnosyn inte hade varit positiv. På så vis binder även denna fråga dem samman i ett gemensamt samtycke om feminismens vikt i samhället, där Sandra Beijer figurerar som en slags guide för hur feminism kan appliceras. Just feminism tycks vara en hjärtefråga för Beijers följare då efterfrågan för feministiska tips och inlägg återkommer i kommentarsfältet. Intervjuperson S säger att:

Jag skulle ha svårt för att följa en blogg som inte är uttryckligen feministisk. Idag följer jag bara feminister.

4. Moral inom gruppen

Här nedanför följer ett exempel på då någon tycks ha gått utanför vad som en del anser vara gruppens symboler. Någon skriver en kommentar som en annan inte håller med om; och en hetsig diskussion startar.

Karin skriver: | februari 4, 2015 kl. 12:58 e m

Vithetsnorm?! Mig veterligen har alltid solbrända människor med bra pigment stått mycket högre i kurs än oss blekfisar. Kolla random modeblogg ska du se hur det raljeras över diverse fejsolbrännor så här års, för att inte tala om under sommarhalvåret hit det tävlas alternativt fuskolas till förbannelse. Jag har genom livet nästan tvingats försvara min ljusa hy, och även efter en solsemester förväntas vi ju komma hem brunbrända trots att många av oss aldrig ens haft i närheten av de anlagen.

J skriver: | februari 4, 2015 kl. 1:57 e m

Med vithetsnorm menar W alltså inte själva nivån på soldbrändhet utan vithet ut ett rasperspektiv.

Linnéa skriver: | februari 4, 2015 kl. 3:38 e m

Fast alltså, Sandra är väl knappast FIXERAD vid sina "bleka ben" för att hon nämner dem en gång i ett inlägg? Jag tycker den här typen av diskussion är oerhört viktig, men i detta fall känns det som att det greppas efter halmstrån.

Det går även utmärkt att ha/ha haft komplex över sin blekhet/brist på solbränna och samtidigt förstå att man är väldigt privilegierad som vit person i ett samhälle där det finns en rasmaktsordning. Jag är

Här är ett utdrag ur en sådan diskussion som uppstod efter att Sandra Beijer nämnt sina bleka ben. Läses hela diskussionen går det att hitta exempel där symbolen Beijer försvaras, där en följare försvaras, en annan pekas ut och i slutändan återställs balansen i gemenskapen. Detta kopplas tydligt till hur gruppens symboler måste respekteras och bibehållas. Är symbolerna oklara i gruppen riskerar gemenskapen att bli utmanad tills symbolerna har fastslagits. Bloggen ses som en naturlig ritual, där symbolerna inte är självklara och så att säga skrivna i sten. Därför är det inte helt ovanligt att liknande diskussioner som i exemplet uppstår; likt en familj där en del åsikter går skilda vägar, men banden dem emellan kvarstår. Det kan leda till bråk och diskussion, men efter konflikt förtydligas gemensamma symboler och gruppens balans återfinnes.

Collins skriver såhär om den som har hög EE;

One feels good with the group, and is able to be an energy-leader, a person who stirs up contagious feelings when the group is together. (Collins, 2004:108)

Sandra Beijer är gruppens ledare, vilket visas genom att hon är den som skapar diskussion. Hon är den som styr vad som publiceras på bloggen och vad som därmed blir ämnet för diskussion och interaktion. Den som är gruppens ledare riskerar att få mothugg, vilket kan sänka dennes EE. Men oftast så höjs ledarens EE ännu mer då denne står i centrum för interaktion. Som exempel kommenterar många följare så fort de tycker att Beijer har skrivit något bra. Intervjuperson H berättar även hur Beijer har löst en konflikt genom att förklara att hon inte vill skriva mer om folk uttrycker sig på ett så elakt vis som de gjorde då. Efter detta uttalande lugnade sig diskussionen och harmonin verkade återställas.

Fysisk närvaro i våra medier - en virtuell fysisk närvaro?

I slutet av varje intervju frågade jag efter vad personen tycker om att skapa en gemenskap alternativt en relation på internet. Intervjupersonerna S och H reflekterar i sina svar både fördelar och nackdelar med virtuella gemenskaper, men ställer sig positiva till att finna gemenskap och samhörighet i virtuella sociala forum. Intervjuperson S säger såhär:

Ja absolut. Det finns massor av människor som är ensamma eller känner sig oförstådda. [...] Jag tror att det är bra för många, så att de kan förstå att det finns andra människor än de personer som går i ens klass till exempel.

Som ovanstående citat påvisar så existerar det här en öppenhet och tolerans mot internet och dess möjligheter. Ovanstående citat är ett bra exempel på hur ett socialt forum kan skapa gemenskap och hopp (inge EE) där möjligheten till liknande inte går att finna i verkligheten. Samtidigt verkar intervjupersonerna anse att en relation i verkligheten kan ge lite mer än en virtuell kontakt. Intervjuperson A är den som ställer sig mest kritisk till någon form av närmare relation över internet. Hon tror att en viss nivå av samhörighet och känsla av gemenskap är möjlig att skapa genom exempelvis bloggar eller diskussionsforum, men anser att en starkare vänskap kräver ett fysiskt möte. Såhär säger hon:

Intervjuperson A: Man kan inte lära känna någon helt på internet. Det finns alltid en osäkerhet i att personen kanske ljugar. Du kommer att vara osäker för att du vet inte.

Att den som ställt sig mest kritisk till virtuella interaktionsritualer trots allt ser så många fördelar med sociala forum på internet ger en antydning om att det existerar en öppenhet för virtuella gemenskaper hos en yngre generation idag. För att kunna belysa det här ytterligare krävs dock en större utredning med ett kvantitativt komplement.

Intervjuperson K hade inte många vänner som ung och fann en känsla av samhörighet online. Hon säger såhär om virtuella gemenskaper:

Jag tycker att det är nåt positivt, jag hade inte så mycket kompisar när jag var yngre men jag hade jättemånga kompisar online, asså verkligen jättemånga.

K berättar hur dessa kompisar gav henne bekräftelse då de gillade bilder, skrev till henne på chatten etc. Såhär svarade K på följande fråga:

Freja: Vilka är de största skillnader du ser mellan dina virtuella kontakter och de i verkliga livet?

K: Det är två slags olika relationer – de ger ju fortfarande samma sak men en relation i verkligheten ger väl lite mer, den är lite säkrare, men samtidigt så uppskattade jag i alla fall då mina internetvänner tusen gånger mer än mina riktiga vänner.

Som nämnt tidigare så nämner intervjupersoner att en verklighetsbaserad kontakt kan ge lite mer än en virtuell. Teknologin har utvecklats snabbt och tar alltmer plats i dagens samhälle, vilket har skapat en större acceptans för vad teknologin kan bidra med. Ändå uttrycker intervjupersoner att den virtuella gemenskapen inte kan ge lika mycket. Som exempelvis intervjuperson A uttrycker det, så går det inte att helt lita på den som gömmer sig bakom en virtuell mask. När en egentligen kan ljuga även i verkligheten, så finner A riskerna större med internet.

Detta går att koppla till vad Chayko skriver om vad som är medvetandets roll i skapandet av sociala band (Chayko, 2002). Om medvetandet exempelvis blockerar en möjlighet, som att

kunna finna glädje i interaktionen kopplad till en blogg, så påverkas personen inte av denna lika mycket. Det har skapats en blockering för vad som kan tas in och vad som kommer att stängas ute. En allmän uppfattning om att fysisk närvaro är av högsta vikt riskerar att stänga ute möjligheten till att finna EE i relationer som skapas virtuellt.

Vidare säger Chayko att social interaktion idag kan överskrida både tid och rum och att denna inte är beroende av ett fysiskt möte (Chayko 2002). Medierna figurerar som en del av oss då vi använder dem för att förbättra och effektivisera vår egen kommunikation (utöver det som är kroppsligt möjligt). På sätt och vis är vi därför fysiskt närvarande i våra medier, då vi mentalt är på plats i den virtuella interaktionen.

Slutsats

För att anknyta till min frågeställning så upprepar jag denna med dess följdfrågor här;

Kan utfallet av en interaktionsritual vara lyckat utan den kroppsliga närvaron?

Går det att se en interaktionsritual virtuellt? Vad tycker den som är van vid sociala forum på internet om virtuella gemenskaper?

Jag börjar med att svara på följdfrågan *om en interaktionsritual kan skapas virtuellt*, då detta är vitalt för att en lyckad interaktionsritual ska uppstå. Slutsatsen som jag har dragit är att det går att skapa en virtuell interaktionsritual, då alla Collins ingredienser (förutom den kroppsliga närvaron, vilket jag argumenterar för att den i dagens samhälle kan figurera även virtuellt) ingår även på en blogg.

Bloggen är för det första begränsad av den målgrupp som den riktar sig till. Detta kan ses som problematiskt då bloggen är öppen för vem som helst att se och ta del av. Men vad som blir tydligt i min uppsats är att den som verkligen följer bloggen sätter sig själv inom en osynlig begränsning som en sann Sandra "beijare". För det andra så finns det ett tydligt delat fokus; intresset för Sandra Beijers liv. För det tredje så styrs humöret av de inlägg som publiceras, vilket innebär att även följarna tar del av ett delat humör. Intervjupersoner berättar att när de läser en text där Sandra Beijer uttrycker att hon är ledsen bidrar det till att sänka deras humör.

Dessa ingredienser skapar ett så kallat *kollektivt medvetande*, vilket på bloggen tar sig uttryck och visar en virtuell samklang i kommentarsfältet. Exempel på det här är hur åtskilda följare väljer att uttrycka sina känslor på liknande vis; med hjälp av symboler (som hjärtan, smileys etc.), ordval och utropstecken.

Detta leder oss till själva frågeställningen; om utfallet kan vara lyckat utan den fysiska närvaron. Det finns exempel på att så är fallet inom alla fyra typer av utfall som Collins tar upp. Följare visar solidaritet för varandra då de svarar på varandras kommentarer i kommentarsfältet. Både när det gäller saker som vart Beijer kan ha köpt en tröja, och för att visa stöd i jobbiga situationer.

Vidare skapas EE genom bland annat den inspiration som Sandra Beijer ger genom bloggen. Det kan exempelvis vara genom att påvisa att hon har klarat sig ur en svår situation, vilket ger följare hopp och energi att själva hantera liknande situationer i vardagen. Det skapas även gemensamma symboler som håller gruppen samman. Feminism är en viktig symbol bland följare; Sandra Beijer sätter ribban för hur feminism bör ta sig uttryck, och följare samlas gemensamt kring dessa värderingar. När någon ifrågasätter Sandra Beijer personligen, försvarar ett stort antal följare henne. Detta kan ses som ett tecken på att en gemensam moral inom gruppen existerar; där symbolen Beijer självt måste hyllas och försvaras.

Slutsatsen är att det går att skapa en lyckad interaktionsritual virtuellt. Samtliga intervjupersoner uttrycker dock att de anser att en virtuell gemenskap inte är lika stark som en gemenskap där fysisk närvaro finns. Detta kopplar jag till Chaykos teori om hur interaktion skapas i vårt medvetande, och därmed kan utfallet av en interaktion påverkas av hur mentaliteten ställer sig till, i detta fall att skapa en relation på internet. Jag diskuterar möjligheten att vi har lärt oss att den fysiska närvaron är ett måste, vilket sedan kan påverka hur vi låter en virtuell interaktion påverka oss. Om vi istället öppnar vårt medvetande för de möjligheter som internet kan skapa, så kan upplevelsen tvärtom bli starkare än den i verkligheten; då internet inte existerar inom de begränsningar som den fysiska tillvaron gör (exempelvis tid och rum).

Denna typ av kommunikationens teknologi blir alltmer integrerat i samhället, och fler tar sociala nätverk som en självklar del av den vardagliga interaktionen. Ju mer teknologin

integreras i samhället, ju öppnare och mer självklart blir det att se på medierna som en del av oss själva, en självklar del av vår vardagliga kommunikation (precis som att talande i verkligheten redan är integrerat). *Medvetandet* öppnas upp för denna ”förlängda kroppsdel” och tillåter den att bli en del av oss; en del som kan påverka hur vi mår och känner.

Den intressanta frågan att ställa sig är, ifall medierna är en förlängning av vårt eget medvetande, och på sätt och vis en del av oss själva, går det då att säga att vi faktiskt är fysiskt närvarande i våra medier?

Detta leder oss till den sista följdfrågan; Vad tycker den som är van vid sociala forum på internet om virtuella gemenskaper? Samtliga intervjupersoner var positiva till skapandet av virtuella gemenskaper, men samtliga ansåg att den fysiska närvaron bidrar till starkare band (som exempel att det inte går att helt lita på den som gömmer sig bakom en virtuell mask). Frågan är om det går att helt lita på den som existerar ansikte mot ansikte, då alla har möjligheten till att ljuga!

Internet används dagligen i vårt samhälles kommunikation och tas ofta för givet av många. Det vore intressant att göra en större utredning av interaktionsritualer på internet, som innefattar ett tidsperspektiv, (detta gick ej att utföra inom mitt tidsspänn). Med hjälp av fler och mer spridda intervjuer och ett större underlag till textanalysen skulle möjligheten finnas att jämföra hur synen på kroppslig frånvaro inom interaktion har förändrats med tiden, generation från generation. På så vis kunde studien visa hur en förändrad syn på kroppslig frånvaro kan ha påverkat utfallet av en virtuell interaktionsritual. Vidare hade en möjlig forskningsfråga kunnat vara vilken typ av sociala forum på internet som genererar högst nivå av EE och hur det här går till.

Med denna uppsats som underlag vill jag argumentera för att Collins teori för en lyckad interaktionsritual kan utvecklas och att synen på den fysiska närvaron kan nyanseras.

Litteraturlista:

Castells, Manuel (2009): *Communication Power*. Oxford University Press: Oxford, New York

Chayko, Mary (2002): *Connecting - how we form social bonds and communities in the internet age*. State university of New York Press: Albany

Collins, Randall (2004): *Interaction Ritual Chains*. Princeton University Press: New Jersey

Collins, Randall (1983): *Micromethods as a Basis for Macrosociology*. I (1983): Journal of Contemporary Ethnography vol.12. SAGE

Dahlgren, Lars & Starrin, Bengt (2004): *Emotioner, vardagsliv och samhälle: en introduktion till emotionssociologi*. Liber AB: Malmö

Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (2009): *Handbok i kvalitativ analys*. Liber AB: Stockholm

Hennink Monique, Hutter, Inge, & Bailey Ajay (2011): *Qualitative Research Methods*. SAGE: London

Hochschild, Arlie Russel (1983): *The managed heart - Commercialization of Human Feeling*. University of California Press: California

Maloney, Patricia (2013): *Online networks and emotional energy*. I (2013): Information, communication & society s. 105-124. Taylor & Francis

Rossner, Meredith (2011): *Emotions and Interaction Ritual: A Micro Analysis of Restorative Justice*. I (2011): British Journal of Criminology vol 51 s 95-119. Oxford Journals

Thompson, James, Bogne (2002): *Medierna och moderniteten*. Göteborg: Daidalos

Wells Brignall III, Thomas & Van Valey, Thomas (2005): *The Impact Of Internet Communications on Social Interaction*. I (2005): Sociological Spectrum vol. 25 s. 335-338. Taylor & Francis

Bilagor

Dessa frågor har använts som underlag för intervjuer. Olika intervjuer har dock varierat i frågor, då de varit semistrukturerade.

Vad är det första du tänker på när jag nämner Beijers blogg? Ett par ord bara?
(Vad handlar bloggen om för dig?)

Hur länge har du följt bloggen?

Hur frekvent besöker du Beijers blogg?

Finns det något som utmärker hennes blogg från andra?

Tänker du på bloggen när du gör andra saker? Alltså påverkar den ditt liv utöver när du är inloggad?

Varför; när/hur besöker du bloggen?

Vilka är de största anledningarna till att du följer just Beijers blogg?

- Vad skapar störst dragningskraft hos hennes blogg?
- Vad om henne som framkommer genom bloggen som person är tilldragande?

Har du träffat Sandra Beijer?

Skulle du vilja träffa henne? I så fall under vilka omständigheter? Autograf eller fika?

- Har du träffat någon annan som följer Beijer?
- Vad är dina tankar om andra följare?

Om inte; hur påverkar detta din relation till hennes blogg? Alltså, det band som du känner till bloggen, som får dig att fortsätta följa denna?

- Finns det något i det faktum att ni aldrig träffats som gör ert band speciellt? I så fall, hur?

När Sandra skriver något personligt, som exempelvis har med hennes nära relationer att göra; hur mår du, hur förändras dina känslor, då du läser denna typ av inlägg? Kan du ge exempel på något som skrivits som påverkat ditt humör/dina känslor?

Hur känner du att din syn/koppling till bloggen har förändrats sen du började besöka denna?
Hur har din upplevelse (känslor, band, synsätt) förändrats?

Kommenterar du någonsin inlägg på bloggen? I så fall varför/varför inte?

- Läser du någonsin kommentarerna, och isåfall varför?
- Vad vinner du av att läsa all skriva kommentarer? Vad känner du?
- Finner du stöd i kommentarerna?

Finner du stöd i bloggen? Hur bidrar läsandet av denna till din vardag; känslomässigt eller på annat vis?

- Finner du energi av att följa sociala forum såsom bloggar?

Finner du saker som du känner igen dig i på bloggen? I så fall vad för något? Kan du tänka dig att fler följare finner igenkänning i liknande saker som du gör?

Följer du andra bloggar? Varför? Vad är den största anledning till att du följer bloggar?

Om du har slutat följa någon annan blogg; varför gjorde du detta?

Hur ställer du dig till Beijers värderingar?

Tror du att en gemenskap kan byggas på nätet; utan att träffas i verkligheten?

Varför/varför inte?

- Vad är dina tankar kring virtuella gemenskaper (kan vara allt från sociala forum såsom facebook, till bloggar etc).
- Varför är de bra/dåliga?